

Albanija pokušava da preduzme nove korake ka primeni obnovljive energije, koja omogućava ne samo čistiju energiju, već i smanjenje emisije ugljenika u životnu sredinu. Trenutno je započeta procedura za izradu tri studije izvodljivosti: za uspostavljanje nacionalne mreže stanica za punjenje električnih automobila; za tzv. „put čiste energije“; i za zamenu sistema grejanja u regionu Korča.

Nacionalna mreža stanica za punjenje električnih automobila

Albanija se sprema da sprovede studiju izvodljivosti za postavljanje punjača za električne automobile. Agencija za energetske efikasnosti je pokrenula tender za realizaciju ove studije. Svrha tendera je realizacija studije izvodljivosti, a zatim i idejnog projekta, za postavljanje mreže punjača za električne automobile na teritoriji Albanije. Studija izvodljivosti će utvrditi sistem naplate kao i mrežu pokrivenosti koja bi trebala da obuhvati čitavu teritoriju zemlje. Ovu studiju pratiće studija uticaja na životnu sredinu, stoji u tenderskoj dokumentaciji.

Procenjuje se da će potražnja za električnim automobilima brzo rasti, i da će do 2030. godine oko 23% drumskih transportnih vozila činiti električni automobili, prema Međunarodnoj agenciji za energetiku. U 2018. godini, države članice EU i Evropski parlament dogovorili su se o novoj klasifikaciji emisije CO₂ za nova vozila, kako bi se stimulisala vozila sa nultom i niskom emisijom.

Projekat: Put čiste energije

Pored studije izvodljivosti za nacionalnu mrežu stanica za punjenje električnih automobila, drugi energetska projekat je kreiranje kompletnog sistema osvetljenja i parkinga za električna vozila. Projekat je nazvan „2 km Smart City, put čiste energije“. Projekat koji će pomoći u smanjenju nivoa CO₂ i poslužiće kao promoter energetske efikasnosti i čiste energije. Konsultant koji bude izabran na tenderu moraće u studiji da predloži rešenje za osu puta koja će se koristiti za ovaj projekat. Svrha studije je poboljšanje energetske efikasnosti smanjenjem potrošnje energije i smanjenjem nivoa CO₂ u gradskom osvetljenju, kao i promocija upotrebe električnih automobila, što će doneti relevantne ekološke benefite. Gradska rasveta ima za cilj da obezbedi dobru vidljivost po mraku korisnicima javnog saobraćaja kako bi se podržala bezbednost saobraćaja, protok saobraćaja i javna bezbednost. Ključni uticaj ulične rasvete na životnu sredinu je potrošnja energije usko povezane sa gasovima sa efektom staklene bašte. Ostali uticaji na životnu sredinu potiču od upotrebe nekih supstanci, kao što je živa, ali glavni kriterijum fokusiran je na potrošnju energije. Postavljanje zahteva za energetske efikasnosti sijalica direktno dovodi do

smanjenja sadržaja žive. Iz tog razloga, povećanje standarda tokom projektovanja trebalo bi da bude uslov da se realizacija osvetljenja realizuje u skladu sa specifikacijama sijalica prema kategoriji upotrebe - na gradskim ulicama i u stambenim naseljima, u baštama i na trgovima, navodi se u tenderskoj dokumentaciji.

Elektrifikacija drumskog transporta značajno će doprineti poboljšanju kvaliteta vazduha, s jedne strane, i zaštiti klime, s druge strane, samo ako korišćena električna energija dolazi iz izvora sa niskim ili nultim emisijama (solarni paneli, vetar, hidro, geotermalna energija). Za dizajn projekta trebale bi biti analizirane mogućnosti postavljanja stanica za punjenje, zajedno sa finansijskom analizom u pogledu nivoa investicija u sistem osvetljenja, parking i punjenje električnih automobila. Konsultant treba da predstavi program realizacije projektne ideje, detaljni projekat tehničke implementacije, sa svom potrebnom dokumentacijom za radove na implementaciji.

Grejanje u Korči

Agencija za energetske efikasnost otvorila je tender za studiju izvodljivosti za novi sistema grejanja u Korči, gradu na istoku Albanije. Od 90-ih godina prošlog veka, sa prekidom rada industrijske delatnosti, uključujući hidroelektranu koja je podržavala ovu industriju, stanovi su u početku grejani na drva, da bi počelo postepeno korišćenje FanCoil opreme, odnosno pojedinačnih klima uređaja, koji koriste električnu energiju dobijenu iz centralne mreže.

Pojedinačno grejanje domova sistemom FanCoil u mnogim slučajevima je bilo neefikasno zbog lošeg kvaliteta opreme koja se koristi, što daje nisku efikasnost tokom grejne sezone i uzrokuje česte kvarove opreme tokom hladnih perioda sa temperaturama ispod nula stepeni, dok tradicionalno grejanje na drva pored niske efikasnosti takođe stvara emisiju CO₂ i uzrokuje veliko zagađenje vazduha, kao i masovno krčenje šuma. Uprkos tome što postoji moratorijum kojim se zabranjuje korišćenje drvne građe iz javnog i privatnog šumskog fonda, značajan deo grejanja u gradu Korči upravo se oslanja na drvenu građu. Cilj projekta je diversifikacija i pronalaženje novih mogućnosti za grejanje postojećih i novih zgrada (javnih ili privatnih) tokom zime, kako bi se smanjile emisije CO₂ i troškovi grejanja. Udeo stambenog sektora u finalnoj potrošnji je značajan, a preduzimanje mera za diversifikaciju snabdevanja energijom, kao i smanjenje emisije CO₂, ima posebnu važnost. Glavni cilj koji će pratiti čitav ovaj proces biće promocija i korišćenje novih alternativa koje su ekološki prihvatljive za grejanje zgrada tokom zimskog perioda.

S obzirom na to da je Albanija već deo Transjadranskog gasovoda, podnosioci prijave za studiju izvodljivosti trebalo bi da razmotre i ovu mogućnost, kao i druge alternative za

proizvodnju energije, kao što su biomasa, solarni fotonaponski paneli za proizvodnju energije/sanitarne tople vode iz vetra, itd., navodi se u tenderskoj dokumentaciji. Nakon realizacije studije izvodljivosti, konsultant će implementirati projektну ideju za varijantu koja ovom studijom bude utvrđena kao najizvodljivija.

Izvor: energjia.al